

Posudek na rigorózní práci Magdaleny Hladové

Práce o Muslimském bratrstvu, jeho minulosti, současnosti a výhledech do budoucnosti navazuje svou úrovní a i tematicky na předchozí práce Magdaleny Hladové o palestinské samosprávě a Hamásu. Vyznačuje se velkou erudicí, širokou pramennou základnou a schopností prozkoumat danou problematiku v širším kontextu. Práce o Muslimském bratrstvu začíná historií vzniku tohoto původně náboženského a sociálního hnutí a jeho postupným přechodem do politické angažovanosti v roce 1938. V české literatuře nenacházím tak dobrý rozbor teorie zakladatele Hasana al Banná, jeho myšlenek o islámském řádu a islámském státu. Pokud se dnešní hnutí bude držet těchto původních idejí, nemusíme si dělat žádné iluze o nějaké demokratizaci Egypta, pokud se ovšem Muslimští bratři nepoučili a nebudou jednat podle starých vzorů.

Po druhé světové válce bylo hnutí rozpuštěno a jeho zakladatel v roce 1949 zavražděn. Za Násira se opět rozmohlo, ale pak přišel nový střet v roce 1954. V další části se autorka podrobně zabývá ideologem Muslimských bratří Sajjidem Qutbem. Uvádí, že jeho ideologický odkaz se stal předmětem rozsáhlých diskusí, z nichž vzešla kritika jeho radikálního výkladu, která se stala určující pro dnešní vedení egyptských Muslimských bratří. Rozbor těchto ideových diskusí je opět něčím, co v naší literatuře nenacházím.

Za prezidenta Sadata se mohli Muslimští bratři opět vzpamatovat, ale po atentátu v roce 1981 byli znovu potlačeni. Po nástupu Mubaraka se aktivovali, dostali se do parlamentu, ale opět přišly represe. Druhá kapitola se jmenuje Muslimské bratrstvo dnes a autorka v ní rozvádí téma vztahu sekularizmu a demokracie. Líčí současný program Muslimských bratří a jejich představy o demokracii. Jejich hnutí je dnes politickou stranou, která byla velmi úspěšná v posledních volbách, jenže se pohybuje, jak autorka výborně ukazuje, uvnitř určitého stranického systému, jenž v Egyptě vzniknul, uvnitř určité vnitropolitické a mezinárodně politické konstelace a nesmí udělat žádné větší chyby, které by ji mohly připravit o vítězství. Rozbor současné politické situace v Egyptě je výborný, ostatně jako celá práce, kterou tímto rozhodně doporučuji k obhajobě.